

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre	-----	130 L.
Fél évre	-----	70 L.
Negyed évre	-----	40 L.
Egyes szám ára	-----	3 L.

Főszerkesztő:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztő:

PETRES KÁLMÁN

Egész éves előfizető, naptárunkat ingyen megkapja.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-utca)
5. szám

A szén és az alkotmány.

E sorok írásakor Angolországban két és fél millió munkás sztrájkol, két és fél millió ember ül tétlen, ölhetett kezekkel s néz farkasszemet a kormánnyal és az ország egész polgári társadalmával. A közönségesen megszokott sztrájkok határát ez már túllépi, óriási nagyságával ez már valóságos polgárháboru számba megy, melyben ágyuk nem dörögnek ugyan, sőt az egész harc csak annyiban áll, hogy a kezek dacosan pihennek a letett szerszámokon, mégis nagyobb sebet üthet az államon, annak fennálló rendjén a legvéresebb polgárháborunál.

Mint más ezernyi mostani bajnak, úgy ennek is a háboru a végső oka. Angolország győztesen került ki a nagyvilág-mérkőzésből s most ez a győzelem bosszulja meg magát. A legyőzött államoknak bele kellett törődni az elvesztett háboru okozta nagy gazdasági leromlásba, a polgárság és munkásság szó nélkül tűrte az éhhalál szélén járó inséget, mert tudta, látta, hogy saját megfeszített szorgalmán kívül semmitől semmi segítséget

nem remélhet, legkevésbé az államtól, mely maga is koldussá lett. A győző államoknál azonban a helyzet másképpen alakult. A gazdasági hanyatlás és ezzel együtt a megélltetési viszonyok rosszabbodása — bár kisebb mértékben — itt is bekövetkezett

kiterjedésű gyarmatait, sőt ezeken kívül a környező államokat is, melyeknek elegendő saját szénük nincs. Anglia gazdasági élete tehát tulajdonképpen szénbányászatan nyugszik és éppen ez a pillér ingott meg a legveszedelmesebben a háboru utáni időkben.

Ekkor ugyanis a helyzet az lett, hogy a szénfogyasztás a gazdasági hanyatlásnál fogva nemcsak bent az országban csökkent lényegesen, hanem lassanként a külföldi piacról is kiszorult, így pl. Franciaországból is, melynek szén-szükségletét jóvátétel címén Németországnak kellett ellátni. Az angol szénbányászat így nagyon válságos helyzet-

Angol gyártelep.

be került, melynek legtermészetesebb megoldása lett volna a bányák üzemének csökkentése.

Ugy de ez a munkások nagy tömegének elbocsátásával járt volna, ami a munkanélkülieknek amúgy is nagy számát még növelte volna. A kormány tehát a bányatulajdonosok segélyezésével próbálta a válságot megoldani, hogy azokat üzemük teljes fenntartása mellett a károsodástól meg-

ugyan, de itt az államnak módjában állott a munkásokat szorultabb helyzetükben támogatni. Különösen Angolországban következett ez be, hol a dolgozó lakosság 40 százaléka ipari munkás, hol az állam gazdasági alapja a gyáripar, illetőleg a szénbányászat, mely nemcsak az ország óriás gyártelepeit látta el fűtőanyaggal, hanem rengeteg számu hadi és kereskedelmi hajóit, nagy

óvja. Ez a segélyezés azonban, mely évi 20 millió fontot, azaz közel 30 milliárd lejt tett ki, az államkincstárt annyira megterhelte, hogy ezt a kormány kénytelen volt megvonni. Ehelyett azt az előterjesztést tette, hogy a bányüzemeknél levő hiányt egyenlő arányban viseljék az állam, a bányatulajdonosok és a munkások. Világos, hogy ez annyit jelentett volna, hogy a károsodás egyharmad részét a bányászok viseljék, vagyis másszóval, hogy ezentul leszállított munkabér mellett dolgozzanak. A munkások ellenállásán azonban minden tárgyalás és békeltető kísérlet megtört úgy, hogy azok május 1-én sztrájkba léptek.

A bányamunkások sztrájkjához Anglia összes munkássága csatlakozott, úgy, hogy a sztrájk kezdetén mintegy 5 millió munkás hagyta abba a munkát. Ekkor pár napig minden üzem állott Angliában. Nem jártak a vasutak, hajók nem jelentek meg az ujságok, állott a posta, a gyárak. Később a sztrájkolóknak mintegy fele újból munkába állott, így a vasúti és hajóforgalom valamennyire helyreállott, ujságok is jelennek már meg s egyes gyárakban is megindult a munka, de körülbelül két és félmillió munkás, közöttük az összes bányászok továbbra is állják a harcot. Sőt ezek és a kormány között legujabban a viszony annyira kiélesedett, hogy a helyzetet a legkedvezőbbben megítélők szerint is még mintegy három heti sztrájkra van kilátás.

Rendzavarás eleinte ugyan még nem történt, de újabb komolyabb erőszakoskodások, rombolások és véres zavargások is történtek. A helyzet komolyságát mi sem jellemzi jobban, minthogy a kormány a rögtön életbe léptetett ostromállapoton kívül az alsóházától már felhatalmazást is kapott az általános mozgósításra. A kormány helyzete annyival is inkább nehéz, mert a sztrájk a jelek szerint nemcsak egyszerű bérharc, hanem nagyon komoly politikai háttérrel is van. A munkások ugyanis a bányatulajdonosok kártalanítása

mellett a bányákat közvagyonná akarják tenni s mint ilyeneket azután a munkások igazgatása alá. E sztrájk tehát tulajdonképpen egy elszánt határozott lépés a kommunizmus felé, mely ha a bányáknál sikerül, a többi gyárüzem előtt sem áll meg s végeredményben az államforma, az a kormány s az eddig fennálló társadalmi rend gyökeres átalakulására vezet.

Természetes, hogy ez ellen a kormány minden lehető eszközzel küzd s ebben mögötte áll az ország polgári társadalmá is. Viszont a sztrájkolóknak hatalmas erkölcsi és anyagi támaszt nyújtanak a külföldi szakszervezetek azáltal, hogy tőlük telhetőleg igyekeznek egyfelől megakadályozni Angolországgal minden kereskedelmi összeköttetést, másfelől a sztrájkolókat anyagilag is támogatják. Így pl. a németalföldi szakszervezetek hatvanezer hollandi forintot, a moszkvai szakszervezetek központja hamarosan két millió rubelt utalt ki a sztrájk támogatására.

A világ e legnagyobb sztrájkjának sem idejét, sem kimenetelét természetesen előre tudni nem lehet, hiszen minden perc hozhat benne hirtelen fordulatot. Bármiképpen fejeződjön azonban be, körülbelül Connon képviselőnek lesz igaza, aki az angol parlamentben azt mondta, hogy ennek a harcnak is olyan vége lesz, mint a világháborúnak: *csak legyőzöttek lesznek és győző egy se.*

Dr. Balogh Ernő.

„Amper”

Főtulajdonos: Szabohely Géza.

Általános műszaki vállalat.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii 22.

Vállal mindennemű villamos és vízmunkálatot, valamint villamos gépjavításokat. Önműködő csengő-reduktor egyedüli árusítója.

Költségvetés díjmentes.

Az egység útján.

A jelölések minden párt részéről megtörténtek. Nagy megnyugvásunkra szolgál, hogy ezek során a Magyar Párt egysége ellen nem történtek jelentősebb támadások. Itt-ott látunk ugyan magyar neveket olyan listákon is, amelyek a Magyar Párt egyezményes listája ellen fognak küzdeni, de ezek a nevek nagyobb veszteséget nem jelentenek. Tömegek, nagyobb-számu szavazatok nem állanak mögöttük, úgy, hogy a Magyar Párt állásfoglalását egységesnek és már előre győzelmesnek tekinthetjük.

Egy pár szerencsés intézkedés, ami az utóbbi napokban a Magyar Párttal egy listán küzdő kormány részéről jött, mindenesetre jótékony hatást fog tenni arra nézve, hogy a magyar nép egységesen sorakozzék föl az egyezményes lista győzelmének biztosítására.

Ezek közé az intézkedések közé tartozik a földmivelési miniszternek egy most kiadott rendelete, amelynek értelmében az agrárkomiténak gondoskodnia kell arról, hogy a kolozsvári *hóstatí földészek ebben az évben zavartalanul megmaradhassanak és dolgozhassanak* eddigi birtokaikban. A kisajátításra kiszemelt, úisztviseelői telkek számára kiharcellázott területeket szabadon művelhetik és a termés betakarításában senki sem háborgatja őket. Közli a távirati rendelet azt is, hogy a *kisajátítás végrehajtásának felfüggesztését célzó eljárás folyamatban van*, aminek eredményétől van függővé téve a további magatartás. A végleges megoldást nem lehet rendeleti úton elintézni, hanem a végrehajtás felfüggesztéséből lehet a továbbiakra következtetni. Bethlen György gróf a Magyar Párt einöke arra kapott ígéretet, hogy *a házhelyek kérdését felülvizsgálják és akik jogtalanul jutottak hozzá, azoktól elveszik.*

Tudvalevő, hogy olyanokis kaptak a szegény kisgazdák földjeiből házhelyeket, akiknek nagy birtokaik, sőt házaik vannak Ko-

lozsváron is. Ezeknek a telekhez jutását felülvizsgálják s biztosra veszik, hogy sokan vannak olyanok, akiket házhely nem illet meg. Akiknek törvényes az igényük, azokat *nem a földészek apró kis birtokaiból elégítik ki*, hanem az állami rezervákból és más területekből.

A legnagyobb elkeseredést a földészekből az váltotta ki, hogy bevetett és beültetett földjeikről ki akarták üzni őket. A párt elnöke írásos rendeletben szerzett biztonságot ezzel szemben még azelőtt, mielőtt a földészek hozzáfordultak volna. A továbbiakra nézve a pártelnökség minden igyekezettel azon lesz, hogy a kikötött ígéretek mielőbb megvalósuljanak.

Értesülésünk szerint a telepések ellen elkövetett jogtalanságokat is orvosolni fogják. Erre nézve a Bánátban már fontos intézkedések történtek.

Megnyugvást és bizalmat kelt a kormány iránt az az intézkedés is, *hogy a lej romlását a kivitel fokozásával akarja megakadályozni.* Ennek az egészséges felfogásnak már csak a hire nagyon jótékony hatást váltott ki: a lej zuhanása megszűnt.

Reméljük, hogy a kormány tovább is a megértés útján fog haladni és rendre teljesülnek jogos kívánságaink, amiket a Magyar Párt az egyezményben kitöltött.

Tanusítsunk erőt és egységet: szavazzunk a kormány és a Magyar Párt egyezményes listájára!

MAGYAR GONDOK.

A magyar vállalatok érdekében.

Kisebbségi életünkben nem szabad szem elől tévesztenünk soha, hogy ez, bár több százból van összefüszve, egységes és egyik szálat sem lehet megbontani anélkül, hogy a lényegét súlyosan meg ne bántanók. Nem volna e nevetséges, ha valaki akként gondolkodna, hogy hagyjuk a nyelv-kérdést, lehetünk mi jó magyarok, ha ezt a kérdést kikapcsoljuk és más vonatkozásokban ragaszkodunk külön népiségünk feltételeihez. Vagy ha ragaszkodnánk a nyelvhez, de elhanyagolnók az iskolákat, egyházakat, a külön politikai szervezetekbe való tömörülést stb. Ugyanigy van ez a gazdasági kérdésekkel is. *Hiába ragaszkodunk nyelvünkhöz, iskoláinkhoz és egyházainkhoz, ha feladjuk a gazdasági életben a mi különös érdekeink megvédését, a mi régi szervezeteink fentartását.* A magyar kiscgazdák, szőlőbirtokosok, méhészek, kézműiparosok boldogulása ép olyan sarkalatos pontja kell, hogy legyen programunknak, mint akármely más politikai vagy nyelvi kérdés. Épen így a mi pénzügyintézeink és szövetkezeteink boldogulása is.

És ha ezen a téren visszafejlődés, kínos bukások és veszteségek fordulnak elő (aminthogy utóbbi időkben többször előfordultak,) ennek csak magunk vagyunk az okai, mivelhogy a kormányok, ha nem is segítenek, de viszont nem is rombolnak olyan erőszakossággal, mint az iskola és kulturpolitika terén. Nemzeti létünk sirja visszavonhatatlanul meg van ásva abban a pillanatban, amikor bankjaink, szövetkezeteink elbuknak, vagy önállóságukat elvesztik.

Ezek a gondolatok pedig nem a jövőre való elmefuttatások, hanem — sajnos! nagyon időszerűek. *Rövid időn belül két tősgyö-*

kéres magyar bank került a tönk szélére. Először a Csikszeredai Takarékpénztár, néhány hete pedig a Székelykereszturi Takarékpénztár. Mindkettő magával rántott sok jóra való magyar birtokost, kiscgazdát, iparost is.

Hogy miért kerültek ezek válságba, azt a lapok részvételnélküli tudósításaiból bőven ismerjük. Közrejátszottak ebben emberek könnyelműségei, ép úgy, mint az általánosan rossz gazdasági viszonyok, amelyeknek átkát mindnyájan érezzük. De senki sem felelt még arra a kérdésre, miért hagyták ezeket elbukni, miért vártak ezek a kénytelen-kelletlen segélynyújtással addig, amíg az eset nyilvánosságra került és ellenségeink kárörvendve, barátaink lecsüggesztett fővel állapították meg, *hogy buknak a magyar bankok.*

Hol voltak a többi magyar bankok, hol volt a társadalom segítése és hol volt *legelső sorban az erdélyi bankszövetség?* Tudunkkal az erdélyi bankszövetség épen azzal a céllal alakult, hogy az erdélyi magyar pénzügyintézeteknek védőbástyája legyen a sors esetleges mostoha fordulatai ellen. Ezzel a jelszóval toborozta táborába a bankokat, amelyek áldozatok árán negyedik éve tartják fenn ezt az intézményt. A bankszövetség egyik elnöke pedig, Gyárfás Elemér, az erdélyi magyar közélet egyik leg többet szereplő egyénisége. Ő nemcsak a bankszövetség elnöke, hanem a Magyar Párt gazdasági bizottságának is elnöke, azonkívül pedig az egyik érdekelt vidék szenátor-jelöltje. Ki volna tehát hivatottabb a bukásba sodródott bankok ügyeinek felkarolására, mint Gyárfás Elemér? Várjuk, hogy közbelépésének eredményeiről beszámollhassunk!

Meg kell éreznünk az illetékes tényezőknek, hogy ezek a bankbukások magukkal rántják a népbizalmát is!

Mi azonban igenis bizni akarunk kisebbségi politikánkban, ép úgy, mint magyar pénzügyintézeink megmaradásában és ezért kérjük,

hogy vezéreink vegyék szívükre bankjaink sorsát.

Most jönnek az általános választások, a nép bizonyosan be fogja bizonyítani magyar hűségét, de elvárja, hogy azok, „akiket bizalmával megajándékoz,” szintén bizonyítsák be a nép bajai iránt való érzéküket. Képviselő-jelöltjeinknek nem szabad megbukniok, elismerjük, de a magyar vállalatoknak sem volna szabad megbukniok. A vezetők kötelessége, hogy ügyeinket bölcsen, eredményesen vezessék! (r. s.)

KÜLFÖLD

A középeurópai nemzetek megegyezésének ügye a magyar nemzetgyűlésen. Gróf Bethlen István miniszterelnök egy interpellációra válaszolva kijelentette, hogy a keleti Locarno többször felvetett gondolatáról nem tud nyilatkozni, mert ködös és bizonytalan terveken kívül arról nem tud semmit. Kifejezte azonban a magyar kormányt az a határozott szándékát, hogy szomszédaival gazdasági és politikai téren jó viszonyt teremtsen és kijelentette, hogy Szerbiával már megindultak kedvező irányban haladnak a tekintetben a tárgyalások.

A nemzetgyűlésen különben a költségvetésnek már részletes tárgyalása folyik s valószínű, hogy a költségvetés még ehónapban törvényerőre emelkedik.

Megbukott a lengyel kormány. Amit jelezünk, bekövetkezett. Sok sikertelen kísérlet után Skrzynsky lengyel miniszterelnök bejelentette a kormány lemondását. Piłscedzki köztársasági elnök elfogadta a lemondást.

Orosz-francia biztonsági szerződés. Rakitovszky párisi orosz nagykövet ajánlotta fel ezt Franciaországnak. A francia kormány nem utasította vissza az ajánlatot, de nem ment túl a megbeszéléseken. Ezek eredményétől fog függeni a tárgyalások megindítása.

Világ gazdasági konferencia. Az egész világot súlyosan érintő általános gazdasági válság okainak elhárítása módjainak megállapítása céljából világkonferenciát terveznek, természetesen

Németországnak is a bevonásával. Az előkészítő tanácskozást Genfben már meg is tartották és valószínűleg őszre maga a konferencia is összeül.

Magyarország tengeri kikötője. Az olasz kormány teljesíteni fogja Magyarországnak azt a kérését, hogy részére Fiumében kikötőrészt biztosítson.

Szerbiában enyhült a válság. A sok visszalépés után a kedélyek lecsendesedtek, az Uzunovics-kormány a Radics párt támogatásával fog kormányozni és kilitásai megjavultak. Remélik azt is, hogy a radikális-pártban sikerülni fog a surióadások megszüntetése.

Új harcok Marokkóban. A rifkabilok és franciák között megindult békétárgyalások nem vezettek eredményre. A rifek kiküldöttjei hallani sem akarták a franciák azon követeléséről, hogy Abd el Krimnek el kell hagynia az országot. A tárgyalások megakadása után nyomban megindultak a harcok. A rifek támadása jelenleg a spanyol csapatok ellen irányul, első sorban ezeket akarják kiszorítani Marokkó területéről.

Az angol sztrájk fejleményei. Lapunk zárlatáig az angol bányamunkások és hozzájuk csatlakozott munkások sztrájkjában nem állott be enyhülés. Itt-ott komolyabb zavargások fordulnak elő, úgy hogy a kormány kénytelen volt a parlamenttől főhatalmazást kérni a katonaság mozgósítására. A sztrájkmozgalom mind az államnak, mind a munkásszervezeteknek óriási anyagi veszteségeket okoz. Az első hét az államnak 7 ezer millió, a szakszervezetnek 5 ezer millió lejt kitevő összegbe került. A békére való készségüket mind a kormány tagjai, mind a munkásvezérek sűrűn hangoztatják, ám a béke alapjait nem tudják megtalálni.

Jugoszlávia jó viszonyt akar teremteni Magyarországgal. A világsajtó sokat foglalkozik azzal a hírrel, hogy Nincsics jugoszláv miniszterelnök látogatást fog tenni Magyarországon. Azt jelentené ez a látogatás, hogy a két állam között békésebb hangulat kövekezett be. A jugoszláv lapok azt írják, hogy Bethlen magyar miniszterelnök és Nincsics szerb külügyminiszter már Genfben barátságos megállapodásokat létesítettek a két állam viszonyának javítására, azóta a helyzet tovább javult, s most már arról van szó, hogy Nincsics Budapesten a megállapodásokat alá fogja írni. Amint hírlik, Bethlen Belgrádban fogja a látogatást viszonozni.

HIREK

A csiki öregdiákok találkozója. Meglesz ez év július 2-án Sárlos Boldogasszony napján! Bizonyára igen sokan vannak, akiknek szíve nagyot dobban e dátum hallatára. Régi kedves emlékek zsongnak lelkünkben: a somlyói öreg gimnázium, iskolai ünnepek, a Mária Társulatba való felavatás, a híres „ascendálás”: Ezekre gondolva bizony visszánéz az öreg diák a múltba és a jelen keserűségei közepette is, örömmel telik meg a lelke. Hogy ezt az örömet közössé tegye, határozza el a rendező bizottság a találkozásnak e napon való megtartását. A 10, 20, 25, 30, 35, 40, 50 éves találkozókat összeolvadnak egy általános találkozóvá, a somlyói öreg gimnázium kezét nyújt a szeredai ifjú főgimnáziumnak. S a diákok? Jóleső érzéssel üdvözlük a jó Alma maiert, lelkük megfürdik a sok-sok régi kedves emlékekben, megelevenedik előttük a múlt: a kis Somlyó, a nagy Somlyó, a borvizfürdő, a cipó, a szállás, a vakációra való utazás szerényen, szánon vagy gyalog, hosszú kilométeres utakon és sok más apró-cseprő esemény, amelyeknek mindegyike egy-egy drága gyöngyszem emlékeink tárházában. Addig is, míg a részletes ismeretek szétmennek, ezután is felkérünk mindenkit, aki valaha a csikisomlyói vagy a csikiszeredai főgimnáziumba járt, szíveskedjék a mozgalomhoz való csatlakozását alulról igazgatóságához bejelenteni. Adjuk ezt a mozgalmat egymás tudtára, buzdítsuk egymást az abban való részvételre. Egyszerűen tegyük magunkévá az ügyet, hisz a csiki gimnázium mindnyájunké nemcsak azoké, akiknek ez az intézet adott tudást, megélhetési lehetőséget, előkelő társadalmi állást, hanem azoké is, akik akár születés, akár itt tartózkodás miatt vagy bármi okból is csikiaknak vallják magukat. Mindennemű levél vagy szóbeli megkeresés a róm. kath. főgimn. Igazgatóságához intézendő. (Mercuria Ciuc—Csikiszereda, főgimnázium.) A rendező bizottság.

Jól eső hír. Majláthfalván a türelmesség ékes gyöngyeként tündöklök a példa, hol a tiszta magyar és katolikus ajku iskolás növendékek tanítója és tanítónője született román görög vallású; dacára ennek, minden reggel a növendékeket a római katolikus tem-

Németországi, Dániai és
Hollandiai
konyhakerti és virágmagvak.

Ólomzáróltóhere és lucernamagvak,
Fűmagvak és fűmagkeverékek. Ta-
karmányrépamagvak. Erdészeti mag-
vak. Gyümölcsfa magvak. Mútrá-
gyák. Rézgálic. Rézkénpor. Raffia.
Manilla. Méhészeti, kertészeti és gaz-
dasági szárszámok kaphatók

a „BARÁZDA” R.-T.-nél

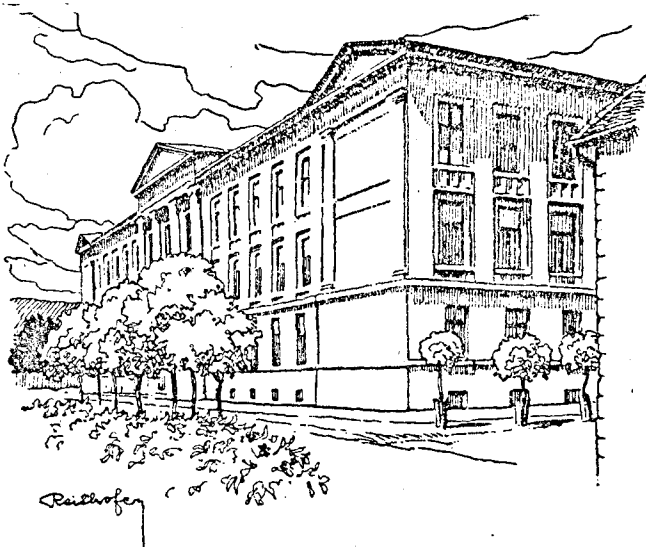
Arjegyzék ingyen!
Marosvásárhelyt.)

Telefon: 65. — Táviró: Baráza

plomba vezetik s az isteni tiszteleten jelen vannak. De nemcsak ezzel mutatják testvéries jóindulatukat, de a buzgóságukkal is ők voltak a római

katholikus magyar növendékek vezetői. Jól esett ezt látni a magyar szülőknek. Adjon az Isten ily fölvilágosodott román tanítókat minden magyar községnek.

Gyulafehérvári vendiák találkozó.

A gyulafehérvári római kath. főgimnázium.

Vendiákok gyűltek össze május 1-én a gyulafehérvári „Alma mater” falai közé baráti kézszorításra és anyai tanácsokra, hogy kifejezést adjanak testvériségüknek és gyermeki hálájuknak, amint illik is az „Alma Mater” egyformán kedves gyermekeihez, egymást megértő és szerető testvéreknek. Oh milyen jól esett baráti ölelkedésben látni az udvarhelymegyei káptalan a román repülőbiztonsági, az albauljai főgimnázium helyettesét a máriánumi tanárúrral. Oh mily jól esett hallani a költés hálájának a megnyilvánulását, nemcsak magyarul, hanem románul és németül is. Igaz, hogy mindkettőt: baráti szeretetet és kötelező hálát magyarul sajátítottuk el valamennyien az intézet falai között, de az is igaz, amit a német szónok mondott, hogy az anyanyelv előrehaladása sohasem egy pillanatra elmaradhat az idegen nyelvtől. S amit ott az intézetben mindnyájan meg-

tanultunk magyarul, azt idegen ajkú testvéreink eljöttek megköszönni románul és németül; eljöttek megköszönni azon a nyelven, amelyen az ott tanultakat értékesítik, amelyet legelőször beszéltek s legszívesebben beszélnek, hogy ezzel is dokumentálják hálájuknak és szeretetüknek őszinteségét. Vendiák találkozó! Te visszaálmódott boldog idő, te sokat ígérő s a romániai népek boldogságának titkát magadba foglaló biztató jövő! Mily nehéz volt bucsutvenni Tőled, amidőn a banketten 400 öreg diák ajkáról hangzott fel a válás fájdalma: „Fel bucsúcsókra cimborák! Óreg diákok, vendiákok! ballagjatok immár tovább s vigyétek magatokkal s terjesszétek tovább, mindig tovább azt a szeretetet, amelyet ott az ősi intézet szent falai között tanultatok s amely titeket 1926. május 1-én ott — ismét összehozott.

(E. J.)

Kérés megújítása. Azokata reformálják lelkészválasztásaimat, ugyiszintén a „Magyar Nép” tisztelt olvasóit, kikhez f. máj. 1. és márciusban a micskei római templomtorony javítására — a pénzért a rettenetes csapás miatt anyagi kárhozottatott hivi semmit sem kaphatnak — könyöradományért folyamodom, felkérem még egyszer, hogy megérjék hallatlanná kérésemet! Levegőben tartom, hogy a „Magyar Nép” olvasói között csak ketten: Br. Mánuelné Moldvában és Balogh Sándor templomgondnok ur Szalontán közel 400 egyház között, kikhez fordultam, szintén csak ketten: Beth. és Vajda-Hunyad lettek volna olyan helyesbítés helyzetben, hogy segítsék meg. Hiszen hitünk szerint az

istentiszteletnek egyik alkatrésze az adakozás, ebben gyakorolni hiveinket vállalás kötelesség. Nem lehet gondolni, hogy az igazi istentisztelet annyira megfogyatkozott volna mindenütt, hogy a segélyt kérő testvéreknél ne jutna egy néhány fillér. Micske, Rátz Lajos ref. lelkész.

Egy derék magyar nő halála. Özvegy Sipos Jánosné Csernátaluban közelebről elhunyt. Egész Hétfalu ismerte, mint fajaért küzdő, nemesen gondolkodó nőt. Templomokba oltárterítőt, koporsóterítőt, szószékterítőt hímzett, két templomnak oltárt csináltatott, oltárképet festetett. Iskolába alapítványt tett a legjobb tanuló felsegélyezésére. Szegény gyermekeket felruházott. Ott volt mindenütt, ahol segíteni,

tenni kellett. Az ő honleányi lelkében fogamzott meg az a gondolat, hogy Kossuth Lajosnak, ki betegeskedett, a halotti szemfedeleit és párnát meghimezli lányával együtt. Önzellen lelke ezt is a „Csángó-nők” nevében tette. Sipos Jánosné saját terve szerint létesítette a milleniumi kiállításon a szépen berendezett csángó-házat. A csángó-szőttest közismertté tette, még a párisi kiállításra is küldtek ebből. Megvette Zajzon-fürdőt, hogy megmentse ezt is népének és lankadatlan szorgalmával elérte azt, hogy ottan csendes, nyugodt üdülőlhelyre talált sok-sok magyar család. Ma, mikor úgy össze kell tartanunk, amikor iskoláinkat, egyházunkat védennünk kell, ha csak egy századrészt tesszük is meg, mint ez az asszony tette, kinek minden munkáján rajta volt Isten áldása, akkor bennünket is megáld az Isten! Jöjjenek a Sipos Jánosnéhoz hasonlók, az ő szelleme legyen velünk és serkentsen összetartó, áldozatkész munkára!

Husz éves találkozó. Felkérem azokat az osztálytársaimat, akik a zilahi ref. Wesselényi-kollégiumban 1906-ban érettségiztek, hogy címüket, illetve az év június utolsó vasárnapjára tervezett 20 éves találkozásunkon való részvételüket közölni mentől előbb szíveskedjenek, annál is inkább, hogy a szervezés részleteit legyen alkalmam idejében közölni a résztvevő óhajtokkal. Akik osztálytársaink közül külföldön élő osztálytársaink címét tudják, szíveskedjenek ezeket is közölni velem. Baráti üdvözléssel: *Suba Lajos* körjegyző, Diósd, jud. Sălaj.

Aranylakodalom. Nagy Benedek András és neje Dakó Zsuzsanna homoródujalui lakosok április hó 25-én megünnepelték családi és baráti körben aranylakodalmaikat. N. Benedek András egyházközségének 16. évén át munkás és szorgalmas gondnoka volt s mint a megyében tisztelt és tekintélyes ember, egy ízben az Udvarhely vármegyei törvényhatóság bizottságának is tagját viselte. A szép ünnepélynek egyik meghatározó pontja volt dr. Boros György unitárius püspökhelyettes szép levele, aki a keresztesi gimnáziumban Benedekkel egy osztályban járt. Ugyancsak kedves volt egy másik osztályostársnak: Sándor Gergely kenesi lelkésznek a jelenléte, aki meghatározó szép beszéddel áldotta meg a jubiláló házaspárt. Az ünnepelték az egyházközség javára 300 lelei alapítványt tettek a jubileum emlékére. Isten éltesse a derék házaspárt!

Gyilkol a Szamos. A szilágymegyei Sütelmed községnél a napokban egy házaspár akart a kompon átkelni a Szamoson. Minthogy ökörszekérrel érkeztek, a szekeret és az ökröket is elhelyezték a kompon. A tulsó parton már közel voltak a kikötéshez, mikor

a komp megbillent s a komp szélén ülő házaspár a folyóba zuhant s azonnal elmerült. Az egyik ökor szintén a vízbe fordult s az is odaveszett. A szerencsétlen házaspárnak nem tudják sem az illetőségi helyét, sem pedig a nevét. A házaspár vége annyival is megdöbbentőbb, mert az asszony éppen áldott állapotban volt.

Fele ingóság. Amerika Sanfrancisko városában jól mulatnak mostan egy bírói ítéleten és annak következményein. A szóbanforgó bíró egy válpörben azt az ítéletet hozta, hogy az elvált férj és feleség egyenlő részben osztják meg az ingó vagyont. Az ítélet kihirdetése után a férj hazament és egy fűrésszel az összes butorokat két egyenlő részre fűrészelte, majd ollók vett elé és az ágynemű darabjait, fehérneműt is egyenlő darabokra vagdosztta. Fele ide, fele oda — a felesége részét szekérre rakatta és hazaküldötte. Képzelték az asszony szörnyülködése, mikor az ingóságok felét ilyen dirib-darabokban megkapta. Szaladt a bíróhoz elégtételért, de nem lehetett segíteni; az ítélet csakugyan két egyenlő részről szólt. Egyébként a férj is sietett odább állni az igazságos osztás megejtése után.

Hogyan védekezzünk a legyek ellen? A legyek elleni küzdelemben a kék szín a legerősebb fegyverünk. A legyek szemrendszerével foglalkozó tudósok rájöttek, hogy a legyek csak a fehér fényt veszik észre, míg a kék fényt nem látják, ilyen nincs az ő számukra. A fehérszínű tárgyakra özönnel szállnak, de a kékre festett tárgyak mentesek maradnak tőlük. A szakértők tehát azt ajánlják, hogy azokat a helyiségeket, ahol a légy jelenléte kellemetlen és káros, festessük kékre és alkalmazunk kék ablaküveget. Sok kórház külföldön már be is rendezkedett így. Argentínában egyenesen a törvény mondja ki, hogy a sajt-, vaj- és tejkereskedők kékre tartoznak festetni üzleteiket.

Tomescu utódai működnek. A hírhedté vált Tomescut, aki rablóbandájával a regát egyes vidékeit rettegésben tartotta, hosszú hajsza után pár hónappal ezelőtt sikerült ártalmatlanná tenni, az üldözö csendőrök lelőtték. Ugy látszik azonban, hogy bandáját nem sikerült szétugrasztani. Mert valószínűleg ugyanez az, amely a napokban egy éjszaka három regái falut rabolt ki. Az egyikben rablás után még nagy lakomát is csaptak s azután csendben behuzódtak a közeli erdőbe. A megindult nyomozás valószínűnek tartja, hogy vezérük egy Enescu nevű csendőr s a banda tagja egy volt sinajai rendőr is. Régen azt mondták, hogy „a betyárból lesz a legjobb pandur“, úgy látszik, hogy ma annak éppen a megfordítottja áll.

Művelődési mozgalmak.

Munkatársaink a helyi kultúra szolgálatában. A kolozsvári „Török-vés“ Dalgyesület, orvosi munkatársunk: *dr. Gergely Endre* vezetése alatt és szervezése mellett a múlt hónap három egymás után következő vasárnapján fényesen sikerült kultur estélyt rendezett. Az estélyek előadói, *dr. Kristóf György*, *dr. Balogh Ernő*, *Kelemen Lajos*, ugyancsak lapunk tevékeny munkatársai voltak. Az estélyek nagy sikeréből az oroszán rész a kiváló előadók mellett *dr. Gergely Endrét* illeti, aki nagykiterjedésű orvosi és népegészségügyi munkássága mellett a dal-kultúra szolgálatában is önfeláldozó, önzellen munkásságot fejt ki.

Feketelakon husvét másodnapján a ref. ifjuság az ujonnan épült ref. iskola helyiségében egy iskolai csengő beszerzésére színelőadással egybekötött bált rendezett, mely alkalommal *Bárdos Péter* „Gyujtogató“ című darabját adták elő a hatalmas tantermet zsúfolásig megtöltő közönség előtt, meglepően szép előadásban. A hosszas előkészületnek szép eredménye volt, hogy a szereplők valamennyien beleélték magukat a szerepükbe s különösen *Damó László* tanító a cigány szerepében, *Balla Bors Ferenc* a törvénybíró szerepében, *Kiss Ilona* a báróné és *Balla József* a Bandi szerepében falusi mértéket messze tulszárnyaló játékot produkáltak.

Iklendi kulturesték. E kicsiny község lelkes népe az elmúlt idényben is kivette a maga részét a kultur munkából. Egyleti életben tömörülve tartottunk 9 vallásos jellegű felolvasóestélyt, melyen felolvasások, szabad-előadások, szavalatok, ének számok hangzottak el aktuális kérdésekről, témákról. F. év febr. 14-én az Ifjuság 5 (öt) egy felv. vigjátékot, ill. szindarabot; márc. 5-én (husvét másodnapján) *Gécsi I.*: „Gyimesi vadvirág“ című 3 felv. színművét adta elő jó előadásban, rendezésben. Hálas köszönet a rendezőségnek és a műkedvelő gárdának! Előadások tiszta jövedelme felekezeti (unitár.) iskolánk javára folyt be. Isten áldása e kultur munkán.

Folyó évi február hó 16-án a harasztkeréki ref. ifjuság műkedvelő csoportja a ref. iskola termében színelőadással egybekötött táncmulatságot rendezett a ref. templomi orgona kijavítása javára. Ez alkalommal színre került: „*Felhő Klári*“ eredeti népszínmű 3 felvonásban. (A darab szerzője: *Rátkai László*.) A szereplő ifjuság mindenik tagja kivétel nélkül a közönség tetszését érdemelte ki, de különösen része volt a tapsviharban a „*Fátyol Ferkó*“ szerepét adó *Osváth Ferenc-*

nek és a „*Felhő Klári*“ szerepét adó *Dénes Juditnak*, kik szép énekeltek és ügyes játékkal tűntek ki. Az öngy. *Bencze* szerepében: *Jakab János* tűnt ki. A darab többi szereplői is derekasán megállották helyüket, és demesztés arra, hogy névszerint e helyen is fel- említsük őket: *Ferenczi Lujza*, *Imre Lajos*, *Bereczki Póli*, *Bereczki Elek*, *Bereczki Bálint*, *Meleg József*, *Dénes Viktor*, *Kúti Zéfi*, *Bereczki Vilma*, *Bereczki Gergely*, *Osváth János*, *Vereczki Domokos*, *Burján Albert*, *Bereczki László*, *Nagy József*, *Dénes József* és *Meleg Lajos*. A darab ügyes betanítását *Jakab Árpád* helybeli kántor-tanító illeti a hála és elismerés, ki már az ötödik szépen sikerült előadást rendezte egyházi és kulturális célokra.

A biharszentjánosi ref. ifjuság szép példáját adta egyháza iránti áldozatkészségének. Folyó év febr. 7-én előadta a „*Gyerek Asszony*“, április 4-én 5-én „*A jött-ment*“ című 3 felvonású népszínművet. A dicséretet érdemelt szereplők: *Szabó Ilonka*, *Szilágyi Erzsike*, *Molnár Aranka*, *Kakóc Gyula*, *Szecsényi György*, *Kerekes Juliska*, *Kis Zsigmond*, *Bereczki Gyula*, *Pénzes Ilonka*, *Balog Zsigmond*, *Parag Juliska*, *Kerekes Róza*, *Tapaszi Ilonka*, *Parag Zsigmond*, *Szilágyi Vilma*, *Könyves Margit*, *Máté Erzsike*, *Hámos József*, *Oláh Sándor*, *Szilágyi Dezső*, *Kerekes Árpád* és *Kerecsi Béla*. A két jól sikerült előadás 19 ezer lej jövedelmét harang alapra adták az ifjak. A betanítás és rendezés *Kalás Sándor* kántor tanítói érdeme, neki legyen köszönet érte. Nem maradhat dicséret nélkül a kicsiny előadása sem. Márc. 28-án kedves meglepetés volt, amikor nagy ügyességűen előadták a „*Lusta Lujza*“ című gyermekszindarabot. Szerepeltek: *Oláh Erzsike*, *Nagy Ilonka*, *Balog Mariska*, *Szilágyi Ilonka*, *Kiss Erzsike*, *Csiszár Irén* és *Bodó Annus*. Szépen érzéssel szavazta *Nagy Ilonka* és *Tapaszi Irma*. Az 1771-es leli katedra teritőre fordítottatott. A költségeket *Könyves Jánosné* nagytisztelettel asszony tanította, őt illeti hála és elismerés.

A tövisi CFR. fűtőház személyzet f. évi április hó 24-én (szombaton) egy jótékony célú műkedvelői előadás egybekötött Táncestélyt rendezett. Színelőadások: *„Rózsika lelkem“* című operett. Szereplők: *Szász Mádika*, *Schelken Éva*, *Barta Irmuska*, *Kiss Erzsike*, *Szilágyi Erzsike*, *Román György*, *Varga Mihály*, *Várna Lászlóné*, *Mátyás Miklósné*, *Szabó Lajos*, *Papp Rózsika*, *Bacheimer János*, *Vaszár István*, *Ádám József*, *Szabó Sándor*, *Szabó Lajos* és *Mátyás Miklós*. Az énekes számokat zongorán kísérte *König Margitka*, akinek még a fűtőház tagos előkészítésért járó munkájának babérja is juttatható.

MEZŐGAZDASÁG.

Milyen gyógynövényeket gyűjtsünk?

Ujabb gyógyító teáim most már eléggé elterjedtek az egész országban és a nagy közönség meggyőződött azoknak hasznos voltáról, amit a nagy érdeklődésből következtettek, azért szükségessé vált, hogy az ezen teák összeállításához szükséges különböző gyógyító növényeket, amennyire csak lehetséges, otthon szerezzük be és ne menjünk olyan növényekért is a külföldre, amelyek nálunk is megteremnek. Az elmúlt évben sok gyógyító növényt Párisból, Lyomból, Hamburgból és több más külföldi városból kellett meghozatnunk, amelyek nálunk is bőven találhatóak. A külföldről hozott árú nem is volt olyan szép, mint amit itt nálunk gyűjtöttünk. Pedig hány szegényebborsu embernek nyújt alkalmat a gyógynövény gyűjtés tekintélyes mellék jövedelem szerzésére!

A múlt évben a mi közönségünk nem használta ki a jó alkalmat a keresetre és engedte, hogy a külföld gyapodjék a mi kárunkon. Ezidén remélhetőleg többen fognak hozzájárulni a szükséges gyógynövények begyűjtéséhez. A gyógyító teák állandó forgalmazása biztos és állandó kereseti forrásnak kínálkozik, csak ki kell használni az alkalmat. Most május első felében következik a galagonya virágzásának az ideje. Ebből a virágból több métermázsa szárított árura van szükségünk. Tavaly annak tulnyomó nagy részét Párisból kellett hozatni. Pedig nálunk lépten-nyomon beleütközünk a galagonyabokorba. Gyűjtsük tehát a virágait, egész csomósan, de lehetőleg zöld levelek nélkül.

Nemsokára nyílni fog az *egérfarkú cickórd*. Ebből a közönséges burján virágaiból 100 kg. árura van szükségünk.

Juniusban fog nyílni a *bodzafa*. Virágait szépen meg kell szárítani és rostán áttörni. Az ilyen áttört virágból szintén 100 kg. fog kelleni.

A *martilapu* levele szintén szükséges. Ezt a levelet, úgy mint a zöld növényrészeket általában mind a padlason, vagyis árnyékban kell megszáritani.

Nagy a fogyasztásunk a *keskenylevelű utifűből*. Ezért nagyon ajánlatos ezt nagy tömegben begyűjteni és megszáritani. A *fehér mályva* és a *fehér szemete* levele szintén nagyon kelendő.

Ezen levélárún kívül egészben, de gyökér nélkül szedendő a *vad császárszék* (árvacska) és a *cintória* (ezerfű), s a *kecskeruta*, a *tüdőfű* valamint a *csikófark* vagyis zsurló. Aki havasok táján lakik, az gyűjthetne *tüdőzuzmót*, *angyálka-* és *tárnicsgyökeret*. Mind

a három nagyon fontos gyógyító növény, amelyet könnyen lehet értékesíteni. A nedves réteknek gyakori növénye a macskagyökér (Vabriana). Most anynyira keresett cikk a gyökere, hogy majdnem arannyal mérik fel.

Mindezekhez a gyógyító teákhoz szükséges növényeken kívül van több növényünk, amely külföldre való szállításra kell nagy tömegekben. Ilyen növény a *beléndek*, a *nadragulya* és a *pukktató* (maszlag). Ez a három mérges növény nálunk közönséges burján, a külföldi gyáros pedig keresve keresi ezeket, mert ezekből nélkülözhetetlen orvosságokat készítenek. Mind a három említett növényből a nyáron keresztül a levél gyűjtendő, míg a nadragulyából ősszel a gyökér is szedendő.

Nagyon közönséges burjánunk a *fehér üröm*, amely mindenfelé elterjedt és kocsirakomány számra szállítható a külföldre. Külföldre azonban a gyűjtő maga nem szállíthatja a gyűjtött gyógynövényeket, mert a külföldre való szállítás csak nagy tételekben lehet jövedelmező. Ezért ezeket a növényeket a külfölddel összeköttetésben álló nagy kereskedő cégek veszik meg és szállítják külföldre. Ilyen cég Nagyváradon a Schwartz és Fogel cég. Az említett gyógynövények nálunk vadon teremnek.

Vannak azután természetett gyógynövényeink, amelyek szintén kelendők, mert gyógyteákhoz kellene. Ilyen a *borsmenta*, a *kerti zsálya*, az *izsóp*, a *fodormenta* míg a *szagos ruta* megint külföldi szállításra kell.

Ezek a természetett növények is elég tekintélyes mennyiségben helyezhetők el úgy az *Amphora R. T.*-nál, valamint az említett kiviteli gyógynövénykereskedő cégnél.

Aki Kolozsvár közvetlen környékén lakik, az ide a gyógynövény kiserleti állomáshoz hozhatja be árúját, mi itt átvesszük és kifizetjük, a távolabb lakók pedig küldjék el az árújukat egyenesen *Brassóba* az *Amphora R. T.* címére. A külföldi exportra alkalmas árút küldjék *Nagyváradra*, *Oradea-Mare*-ba nevezett cég címére.

Dr. Péter Béla.

Ajánlatos baromfieléség. Igen olcsó és jó baromfieléség a csirázott zab és árpa, amelyek pompás hatással vannak a tojáshozam fokozására. Ezt az eleséget úgy állíthatjuk elő, hogy a zabot vagy árpát 24 órán át vízbe áztatjuk. E beáztatás után öntsük le a vizet és a zabot vagy árpát olyan lapos ládába szórjuk, melyeknek a fenekén az árpánál és zabnál kisebb lyukacsák vannak, hogy a víz azon keresztül lecsuroghasson. Egyben meggyezendő, hogy a zabnak és árpának 5 cm.-nél magasabban nem szabad a ládában állnia. Célszerű lesz e ládákat egymás

főle állítani, hogy először kevesebb helyet foglaljanak el és másodsor; ne kelljen minden ládat külön reggel és este langyos vízzel meglocsolni, csak a felsőt mivel azon aztán a víz (a ládák lyukainál fogva) végig le fog csorogni. A helyiség hőmérsékletéhez képest, ahol e ládák fel vannak halmozva, e gabonaneműek 10—14 nap múlva annyira ki fognak csirázni, hogy már feleltethetők. Erre a célra zab- és árpaocsut is használhatunk.

A tojás kiviteli díja. A pénzügyminiszter körrendeletben értesítette a vámhatóságokat, hogy május 1. és szeptember 30. közt egy darab tojás vámját 1 lejben állapította meg. Az év többi szakában 3 lej lesz a tojás vámilletéke.

Gabonapiac.

A lej értékcsökkenés nagyon föllendítette a gabonakivitelét. Az esőzések következtében jó gabona termésre van kilátás, tehát a gazdák javára fog válni, ha most a gabonafőlőség eladásra kerül.

Buza métermázsként Erdélyben 1020—1060 lej, Bánátban 1030—1040, regátban 1020—1030. *Rozs*: 720—750, *zab*: 580—600, *kukorica*: 520—530, *burgonya*: 1500, *kendermag*: 600.

Állatárak.

A vásárok nagyon megélénkültek. Az állatot nemcsak kivitelre vásárolják, hanem nagy a kereslet igyavonó állatokban is, újabban a lejt igykeznek marhába fektetni. Az árirányzat rendkívül szilárd és mivel Csehországban és Ausztriában a lej alacsony kurzusa folytán a romániai árut minden más árúnál jobban keresik, az árak további jelentékeny emelkedése várható.

A *nagysármást* vásáron 3000 darab volt a felhajtás, mely a Mezőségen csak közepesnek mondható. A kereslet rendkívül élénk volt, a mézárások és exportőrök minden árt megadtak. Hizlalt ökörért élősulyban 25—26 lejt fizettek per kilogramm, fejőstehénért borjuval együtt 12.000 lejt, növendékmarháért 6000 lejt, zsirsértésért kg-ként 40 lejt, hussértésért 30—32 lejt, juh 650—800 lejt, bárány 200 lejt.

A *szatmári* vásáron igen kicsi felhajtás mellett óriási kereslet volt. Árak: exportra alkalmas ökör kilója 22—24 lejt, vágómarha 18—20, fejőstehén darabja 8—10 ezer lejt, szopóborju 1000—1800, zsirsértés kilója 44—48, félkövér 38—42, malac párja 1000—1400, bárány párja 400 lejt.

A *szamosúvári* vásárra alig 1500 darabot hajtottak fel, az is rossz minőségű volt. A kereslet igen erős volt, de a magas árak miatt mindössze 100 darabot adtak el. Rossz vágótehén kilójáért 23—24 lejt fizettek.

Kolozsvárott a heti felhajtás összesen 200 darab volt, az is a legrosszabb

minőségéből. Vágótehén kilója 23—24 lej volt, míg a szopósborju elérte a 35 lejes árt.

A *nagyszebeni* vásáron a felhajtás a munkaidő miatt csak 3000 darab volt, kivétel nélkül elsőrangú szász áru, mely a legutolsó darabig elkelt Erdély, a Regát és Csehszlovákia részére. Jömnőségű beállítani való vörös ökör kilójáért 22—27 lejt fizettek, hizlalt ökrökért 29 lejt.

Borpiac.

A melegebb idő beálltával a sörfogyasztás emelkedik, viszont a borfogyasztás csökken. A termelők némely vidéken a saját borukat árulják. Az erdélyi bor számára némi javulást ígér az a körülmény, hogy a gyöngye és olcsó regáti borok — mivel nem tartósak — rövidesen eltűnnek a piacról. Regáti 8—9 maligandos bort erdélyi jobb borokkal keverve 14—15 lejért kapni literenként.

SZÖVETKEZET.

A „Magyar Nép” mint tiszteletdíj

Olyan gondolatra bátorkodom felhívni a szövetségi eszme híveit, amelytől mi a mi községünkben sikerrel valósítottunk meg. Én valahogy úgy érzem és bizonyára így érzik ezt az én tisztelt szövetségi vezető társaim közül többen, hogy mi egy nagy vezérkarnak vagyunk szerény és szerényebb tagjai. És valamint a vezérkari tiszt csak akkor tud helyesen intézkedni, ha mindenről, amit tudnia kell, pontos tudomása van: úgy a Hangya igazgatóságának és felügyelő-bizottságának tagjai is csak akkor szolgálják igazán az eszmét és csak akkor dolgozhatnak sikerrel, ha mindig tájékozva vannak a szövetségi eseményekről.

Mit jelent ez a tájékozottság? Nem csak annyit, hogy a belső üzleti, piaci, pénz stb. viszonyok iránt érdeklődünk. Ez nem volna elegendő. A szövetségi vezetőnek ismernie kell a külföldi szövetségi mozgalmakat és tudomást

kell szereznie minden olyan eseményről, ami a szövetségi eszme körébe tartozik. Ehhez ma már nem okvetlenül szükséges külföldi folyóiratok olvasása. A *Magyar Nép*-ben minden ilyen fontosabb tudnivaló megjelenik. Nemcsak a belföldi vezetők cserélik ki ennek az újságnak hasábjain gondolataikat és tapasztalataikat, ami szintén [nagyon] hasznos, de ha a lapot figyelemmel kísérjük, megtudunk belőle mindent, ami világviszonylatban mutatja a szövetségi eszme pillanatnyi helyzetképét.

És nekünk erre szükségünk van. Szerintem ugyanis az, aki csak névleg szerepel egy szövetségi igazgatóságban vagy felügyelőbizottságban, okosabban cselekszik, ha ilyen szerepet nem vállal. Az igazgatósági és felügyelőbizottsági tagnak egyúttal szövetségi apostolnak is kell lennie. Magánéletben és közéletben a szövetségi eszméjét kell terjesztenie, összekötő kapcsolatot kell lennie a központ és a vidéki szövetségi tagjai között.

Hogy ez lehessen, forrásra van szüksége, amelyből ismereteit meríti. Mi tehát úgy határoztuk, hogy tiszteletdíjként minden igazgatósági és felügyelő-bizottsági tag részére előfizetünk a *Magyar Nép*-re és az elnöknek külön a *Magyar Párt* lapjára az *Ellenzék*-re.

Melegen ajánlom minden szövetségi tagnak, kövesse a mi példánkat. Egy éve már, hogy igazgatóságunk és felügyelő-bizottságunk minden tagjának jár a *Magyar Nép* és megállapítható, hogy nagyon hasznos szolgálatot tesz.

A vezetők nyitottabb szemmel látnak és sokkal nagyobb kedvvel dolgoznak. Jobban fel tudják világosítani a tagokat minden szövetségi kérdés felől, ami egyébként minden vezetőnk hivatása is és kötelessége is. Ámde ezt csak úgy tudjuk teljesíteni, ha ő maga kellő tájékozottsággal rendelkezik.

Tapasztaltuk, hogy mióta vezetőségünk minden tagjának rendelkezésére

áll a tudnivalóknak ez a forrása, sokkal simábban bonyolódik le az üzletmenet. Sokkal hamarabb eloszlathatók a tagok részéről jelentkező olyan aggodalmak, amelyeket az ismert konkurrencia sugalmaz. Fokozódik a szövetségi hűség, a mi intézményünk mellett való kitartás. És ennek ugye erkölcsi, mint anyagi eredményei meg is látszanak évi mérlegünkön.

Venczell Károly
szövetségi igazgató.

Egy igazi szövetségi cselekedet. Megindító példáját adta a szövetségi áldozatkészségnek az áporokai hitelszövetség közelmúltban elhunyt igazgatósági tagja: Kégl János. A hatvanöt éves öreg ur egész életén keresztül lelkes barátja és önzetlen harcosa volt a szövetségi gondolatnak, mikor pedig érezte életének végét, három hold szőlőt végrendeletileg hagyományozott szeretett hitelszövetségének azzal a határozott rendeltetéssel, hogy e szőlő segítségével a hitelszövetség igyekezzék házat szerezni magának. Többi vagyonát is a köznek hagyta, örök példát szolgáltatván nemzetéért való nemes lelkesedésének és odaadásának. Az áporokai hitelszövetség összes tagjainak részvéte és kegyelele kísérté az elhunyt ösz szövetségi harcost a sírjába, emlékéért pedig szívébe zárja az egész szövetségi társadalom.

Beküldöttem-e már
előfizetési díjamat és
szereztem-e bár egy
új előfizetőt a
„MAGYAR NÉP”-nek?

Vásárlásainál saját érdekében
mindig hivatkozzék a lapunkban
olvasott hirdetésre!

„ZEUS”

Cím: Cluj—Kolozsvár, Str. Regina Maria (v. Deák Ferenc-u.) 4. SZ.

Erdély legnagyobb férfi- és női szövet gyári lerakata.

Raktáron tart nagy választékban gyári áron mindennemű bel- és külföldi elsőrangú szövet és bélésárut.

IPARI ROVAT

Mit kíván az erdélyi magyar iparos?

Dr. Szabó Károly nyilatkozata a romániai magyar iparosság időszerű problémáiról.

A kérdésre, amelyet a kis cikk elé megfogalmaztunk, könnyű a válasz. Az az egyszerű szorgalmas iparos, aki új haterővel magyar iparos társadalmát alkotja, nem tűz maga elé világfelforgató programot. Mindössze az a kívánsága, hogy becsületes munkája fejében megkapja a neki járó jutalmat. Ez elé a megélhetés azonban a megoldatlan problémák serege emel gátat. Tömegesen kell elhárítanunk, ha azt akarjuk, hogy a romániai magyar kézműves ipar gyászos haláltáncra véget érjen és ötvénezer magyar családnak megélhetését egyszermindenkorra megvédjük a fenyegető csódtól.

A kérdésre, hogy melyek ezek a problémák és hogy mi az orvoslás, már sokkal nehezebb a válasz. Szabó Károly nagyváradi asztalosmestert fordultunk tehát, a romániai magyar iparos mozgalom kiváló vezérére, aki egy beszélgetés keretében a rendelkezésünkre jelölte meg a bajokat és azok orvosát. A hivatalos orvosokat, amelyet a hivatott, diplomás orvosok az adókat szedő államnak kell nyújtani és a házi szereket, amelyekkel orvos hiányában a magunk körében, házilag készíthetünk enyhít a sajnó sebekre.

Az erdélyi és bánági magyar iparos ipar jelenlegi súlyos helyzetéről — mondotta Szabó Károly — a hitelkérdés gyökeres megoldása változhatatlanul meg. Drága a pénz, nincs építkezés. Nincs építkezés, nyomorog az iparos. A súlyos pénzügyi válság minimálisra csökkentette a megrendeléseket. Megrendelés hiányában pedig csak úgy tarthatja az iparos kis üzemét, családját, hogy eladja a készleteit, raktárát, minden berendezni az általa készített tárgyakból. Ez azonban a mai óriási válság mellett csak jámbor óhajítás. Az olcsó állami hiteltől már évek óta nem hallunk. Azt azonban, hogy az iparosoknak osztanák is, még ma sem tudunk. Mindent meg kell tennünk, hogy ezen változtassunk. A romániai magyar kisebbségi politikának az állami kölcsönök mielőbbi folyósíttatása a legfontosabb feladata kell hogy legyen.

Van azonban egy másik megoldás. Ha az állam nem ad, magunk-

nak kell segíteni magunkon. Szerezzünk a magyar kisebbség bankjai segítségével külföldről olcsó kölcsönt. Más országokban nem olyan drága a pénz, mint nálunk. Még a háboruban önkormányzatok kis Magyarországon is 8—9 százalékos a kamatláb. Bizonyos vagyok benne, hogy megfelelő helyről megindítva egy ilyen mozgalomtól egyelően magyar intézmény és nagytőkés magános sem zárkoznék el. A mozgalom megindítóját én a Bankszindikátusban látom, amelyre szerény véleményem szerint, a magyar bankok egymásközötti viszonyának szabályozásán kívül magasabbrendű feladatok megoldása is vár.

Súlyos probléma annak megakadályozása, hogy a romániai magyarság jövő nemzedéke leszorítottassék az ipari pályáról. Ha a romániai ifjakat a mi adóinkból létesített tanoncotthonokkal segítjük ipari pályára az állam, az ipari pályára törekvő magyar ifjakat a magyar iparosságnak kell támogatnia. Alkalmazzunk magyar tanoncokat és alapítsunk számukra kisebbségi tanoncotthonokat. Ezeknek a kisebbségi intézményeknek engedélyezését és számukra államsegély kiutalását az új parlament magyar képviselőinek kell ki-harcolniok.

— A romániai magyar iparosság gazdasági fennmaradásáért vívott küzdelem irányítása a Magyar Párt szélesebb alapokra fektetendő Közgazdasági Szakosztályának volna a hivatása.

— Van az iparosságnak egy másik országos szerve is, a hivatalos jellegű Ipari Szövetség Szövetsége. Az új választási törvény által teremtett mai helyzetben ennek a szervnek jelentősége lényegesen nagyobbodott. A legkisebb községben ugyanis, amely a politikára nyomást gyakorolhat, ma a párt. Ennek az országos iparos szövetségnek éppen a nemzetiségeken felülálló jellege miatt egyedül van módja hozzá, hogy az iparosság és a kormány, illetve az iparosság és az egyes parlamenti pártok között az összeköttetést kimélyítse. A magyar iparosságnak fontos feladata, hogy ebbe a tekintélyes iparos szövetségbe minél nagyobb tömegekben vonuljon be és ott nagy számának árnyában az irányításra nyomást gyakoroljon.

— Az új ipartörvény és az indokolatlanul magas adókövetések csökkentése, — fejezte be súlyos nyilatkozatát Szabó Károly — semmivel sem kevesebb jelentőségű kérdések, mint a fennebb felsorolt megoldandó problémák. Ezeknek kielégítő megoldása, illetve orvoslása érdekében a Brassóban megtartandó országos iparos kongresszusnak kell állást foglalnia. Az iparosság parlamentjének mielőbbi ez évi összehívásával új korszakot kell

teremtünk az új Románia gyér eredményeket felmutató iparos mozgalmának életében.

Némegy Gábor.

Fapiac. Puhafában a kereslet nagyon élénk, melynek oka valószínűleg csak a folyton eső lejtől való szabadulásban, illetőleg a külföldi különös érdeklődés abban gyökerezik, hogy a lej esése miatt a román áru olcsóbb bármely más árunál. Jelenlegi árak a feladó állomáson: V. oszt. áru: 1450—1540, IV. oszt. építőanyag 2000—2100, asztalos áru 2900—3000, léc és záróléc 2000—2100 lej köbméterenként. Rud 7—8 cm-es folyóméterenként 8'50—9, 9—11 cm-es 10'50—11 lej.

Valuta jegyzések.

Kolozsvár, 1926. május 8-án.

A lej az elmúlt napokban súlyos válságon esett keresztül. Értéke a zürichi jegyzés szerint 2'20 pontról 1'60 pontra esett le. A válság jórészt elmúlt már, a kormánynak sikerült a lej értékét újra fölemelni. Legutóbbi jegyzéseink:

1 dollár	— —	= 258 —	Lej
1 font sterling		= 1300 —	"
1 svájci frank		= 52 —	"
1 francia frank		= 8'40—8'60	"
1 arany márka		= 65 —	"
1 lira	— —	= 10'50—11'50	"
1 cseh korona		= 8'15—8'30	"
1 dinár	— —	= 4'50 —	"
1 osztr. shilling		= 37'50—38'50	"
250—260 magy. K		= 1	"

„Transsylvania” Bank r.-t.

azelőtt

Gyulafehérvári Takarékpénztár r.t.

Alapítatott: 1872. évben.

Fióktintézetek:

Kézdivásárhely

Csíkzszereda

Ditró

Torda

Elfogad betéteket, leszámítol váltókat és bárhova teljesít átutalásokat és megfigyeléseket.

Vezérképviselő:

A Gazdák Általános Biztosító r.t. nak

Affiliált Intézete:

Parajdi Közgazdasági Bank, Parajdi.

Hirdessen lapunkban!

Egy úrtól hirdetésre különven-károm érdeklődő jelentkezett kiadóhivatalunkban.

MULATTATÓ

Erdélyi álmom.

(A szerző nemrég megjelent kötetéből.)

Atyai csókokkal homlokomon
 Hivón alszom el s álmodom álmomat,
 Szent ajándékokat én Uram.
 Éjszaka van. A végtelenség
 Ezer fényes szemével reámmosolyog.
 Én visszamosolygok, édes az álmom.
 Fejem alatt Máramaros
 Zord havasa a vánkos,
 Fülemben a Küküllő dala zúg,
 Vállaimat körüllocsogják
 Ős-ismerősök: Szamos, Maros, Olt
 S a Hargita vén rengetegjén
 Nyugszik a lábam.
 A bihari hegyek, barcasági róna,
 Mord Fogaras s a szelid Szilágyság
 Végigésékolják forró testemet.
 Az éjszakában
 Halk, lág hangon muzsikál,
 Majd szilaj nótába vág a bús cigány,
 Ős Erdélyország lelke.
 Hallgatom, hallgatom, félébren, könnyesen
 Meg újra elalszom, mélyen, csendesen
 És álmodom... tovább álmodom...

Kibédi Sándor.

Vallasz-e Pista?

Irtá: Fölföldy Mihály.

Gyermekkoromban mondotta el öreg apám az alábbi történetet. Akkor a nemeseket vették csak ember számba, a jobbágy viselte az igát. Egyik nemesből a másikhoz került, eben guba, cséberből vödörbe! A türelmesebb haláláig húzta az igát. A ki nem győzte „no még“-el, az megszökött, lett belőle puszták fia, szegény legény, futó betyár.

Ilyenekből kerültek ki azután a Patkók, a Bogarak, a Rózsa Sándorok. — A híres betyárokat a nép megénekelte népdalokban; szánta, siratta szomorú sorsukat.

Hej de sok ifjú legény szive dobbant meg, ha valamelyik híres betyár virtusát hozta az „Istória“ Bagó Márton, Bucsánszky Atajos, Rózsa Kálmán nyomdájából, — de vágytak is ám aztán a nagy dicsőségre.

A pusztá magányában a pásztor nép, bojtár egyébről sem beszélt, mint a híres betyárokról. A hosszú éjszakákon egyik másik addig álmodozott a dicsőségről, hogy ő is kedvet kapott a szabad életre; pedig hej de keserves életre szánta magát, — olyan volt a szegény legény mint az üldözött vad.

Meg azután elő is kellett arra készülni; mert ha hurokra kerül, szemhunyorítás és egy szisszenés nélkül kellett kiállni, ha vallatják, — a legnagyobb ravaszsággal kieszelt kinokat.

Történetem Csörgő Pista esetét adja elő, ki öreg apámnál kanász volt.

Öreg apám így beszélte el Csörgő Pista történetét.

Egy szép őszi napon kiballagtam a kukoricásba. Amint a széle felé érek, hallom ám, hogy vaiaki mondja:

— Vallasz-e Pista?

— Nem vallok, — volt a válasz ugyanazon a hangon.

Ezt többször is hallottam ismétlődni; óvatosan halledtem a hangfelé, hát kanászsomat, Csörgő Pistát látom felém háttal ülni; az alsója combig föl volt húzva, a bicska meg a kezében és mondja:

— Hát vallasz-e Pista?

— Nem vallok! — felelte ő maga.

— Hát így vallasz-e már Pista?

Ekkor neki fordítja a bicskát a lábikrája vastagának, mély barázdát vágott abba egész föl a comb tövébe, aztán mondja:

— Még se vallasz Pista?

— Nem vallok! — feleli ő maga.

— Hát így se vallasz Pista?

Ekkor beleütötte a bicskát a lábikrájába, meg a comb tövébe, aztán mondta:

— Hát így se vallok.

Igy folytatta ezt Pista jóideig, míg barázda, barázda véres lábán.

Azután elővett egy fűzfa vesszőből kötött hajlós, karika gúzst, azt a keze csuklójára tette, beledugott egy erős rövid fadarabot, csavart rajta egyet.

— Hát így vallasz-e Pista?

— Nem vallok, — volt a válasz.

— Hát hogyha bilincsbe verlek, vallasz-e?

Elővett egy rozsdás saroglya láncdarabot a keze csuklójára téve nagyot csavart rajta a másik kezével.

— Akkor se vallok! — mondotta ő maga.

— No hát ha most sem vallasz, akkor mögötted Pista hegedütni.

Ekkor úgy megszorította a láncot, hogy az ujjai meredtek.

— Nohát hegedüljünk Pista, látom, az újjaid is egyará állanak, mozognak, billögtesd csak, — ni-ni milyen büsen billögnek. Hát most már vallasz-e Pista?

— Nem vallok!

Azután meg fadarabokat tett az egyik ujjá közé másikkal szoringatta, de mindig keményen mondta.

— Nem vallok.

Igy folyt ez a magán párbeszéd jó félóráig, hol az egyik hol a másik taneszközzel gyakorolta magát Csörgő Pista.

Mikor már gondoltam, hogy Pista fölhagy a tanulást — folytatta elbeszélést öreg apám — óvatosan elhagyta leshelyemet, nehogy észrevágyjen.

Este felé hazahajtott Pista, az alsója csupa vér volt. Kérdeztem:

— Mitől véres az alsód Pista?

— Hát a dísznök a nádasba bemönte, alig tudtam őket kihajtani, osztán összevissza szurkált a nád.

— Ne is tagadd Pista, nem a nád szurt meg téged?

— Hát! Mi hát? Ha nem a nád! A nemzetős Úrban tudja?

— Hát fiam, megbicskázlad magadat...

— Én é? Hát! No iszen tán nem vagyok bolond magamat öljem.

Rém nézett szurós szemével, megfordult, elment; a dísznököt behajította, megetette.

Én meg beballagtam a szobába.

Öreg este volt, midőn a cselédek bejöttek vacsorára de Pista nem volt köztük.

Mondtam a Julis szolgálonak, hogy hívja be Pistát.

De Julis nem mozdult. A kötője sarkát húzogatta, gyot sóhajt, azután elszontyolodva mondja:

— A Pista azt üzente, hogy tovább itt nem marad...

1925. május 15.

magát a mi rajta esött. Így mondta: Néköd Julis
mondom, mi történt velem. Hírös betyár akarok én lenni,
aki még nem volt, — rólam is irjanak „istoriát”. —
Júdod, Julis, ahogy a kukoricásban próbálgatom maga-
— ha a vármegye emberei kezébe kerülök és vallat-
— ha szurkálnak, ha hasogatnak, ha bilincsbe csavarnak,
— hegedűbe szorítanak — még akkor se vallok — kileste
nemzetes Úr! Kitudta a titkom, hogy miben töröm a fejem.
— jól van! Tudja mög hát, ne csak ő, de az egész világ,
— hát betyár löszök, de — hírös. Mondd mög neki: én
— nem öszök az ő könyeréből. Nagy a világ. Mindön
— szállítás ad!...

ADOMÁK

Török adomák.

1.

anc aranyat kapott egyszer a Hodsza
egyházi) *álmában*.
Fizet adjatok legalább, — vesze-
a Hodsza és amint fölriad az ál-
látja, hogy üres a marka. Nagy
— behunyja a szemét, a kezét meg
és így szól:
No, nem bánom, legyen hát ki-
arany!

2.

vaj lopózkodik egyszer a Hodsza
Uram, tolvaj van a házban, —
ja az asszony az urának.
Meg ne moccanj! — feleli vissza
— hátha talál valamit, amit
elvehetek tőle.

3.

szkodik egy ember a Hodsának,
nem bírja ki tovább a feleségével.
Hagyd ott, ha annyira rossz, —
neki a Hodsza.
Negyven éve, hogy egy párnán
a fejünk, hogy hagyhatom
— mondja az ember.
Hát hagyd ott a párnát, — feleli
Hodsza.

4.

bn kér a Hodsza a szomszéd-
gy nagy üstöt és amikor már nem
neki, egy kis üstöt tett még bele
vitte vissza. Kérdi tőle a szom-
hogy mit keres benne az az

zát a kicsit — feleli rá a Hodsza
gy üst szülte.

szól neki a szomszéd és elfo-
Egy pár nap múlva megint
Hodsza a kazánt, jó darabig hasz-
a mikor látja a gazdája, hogy
szárak vissza, elmegy érte a

életben légy, az üstöd meg-
mondja a Hodsza.

meghalhat egy üst? — kérdi

Köd előtte, köd utána. Azóta csak hírét hallottuk a
Csörgő Pistának.

Mint igazi betyárhoz illik, engem soha meg nem káro-
sított; cimboráit is távol tartotta tőlem; sem convencióért
nem sarcolt meg.

Multak az évek. A Pista fejére is kiltúzte a vármegye a
száz forintot. Egyszer csak hallottuk, hogy elfogták. A statá-
rium gyorsan itét felelte, a szárító domb féllábú akasztófáján
ringatta a szél.

Hiába járt a betyárok iskolájába: a lábát hozzászok-
tathatta a szuráshoz, az ujját a szorításhoz, de a nyakát nem
tudta hozzászoktatni a — kenderkötélhez.

— Ha elhitted, hogy születni tud,
azt is hidd el, hogy meghalni is ké-
pes, — válaszolt a Hodsza.

5.

Vizet merit egyszer a Hodsza este és
amint a kutba belenéz, a holdvilágot
pillantja meg benne.

— A kutba esett a hold, — kiáltja;
horgot, kötelet hoz és lebecsítja a vízbe.
Addig erőlködik, míg a horog beleakad
egy kőbe, a kötél elszakad, ő pedig ha-
nyat vágódik a földön. De ime, ahogy az
égre esik a pillantás, meglátja odaient
a holdat.

— Áldassék Allah, — kiált fel örö-
mében, — sokat fáradoztam, de helyére
is került a hold.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

1. Apróhirdetéseink tarifája: Minden szó
5, vastagabb betűvel 10, L. Legkisebb hirdetés
60 L. állást keresők részére 20 szögig 50 L.
Előfizetőknek minden szó 4, vastagabb be-
tűvel 8 L.

S. P. Adorján, I. G. Bucuresti, T. Gy., I.
A., D. I. és T. P. Székelykocsárd, P. I. és G.
M. Sinfalva, M. J. Krizba, H. J.-né Turda, Sz.
L. Csikrákos, T. A. Madéfalva, K. J. Bihar-
szentjános, B. J. Fogaras (rendben 1926. Xil.
31-ig), A. I. Zsigmondtelep, F. M. és M. J.
Majláthfalva, N. A. Mezősámsod, Gy. L. és
G. D. G.-né Gyimesbükk, L. L. Hegyközszen-
tmre.

Az itt felsoroltak az új előfizetőkért, lelkes
és önzetlen támogatásukért fogadják mely
tisztelőtőlünk, halánkat és köszönetlínket, bli-
zaiommal kérjük és várjuk további eredmé-
nyes támogatásukat.

K. L. Sztóna. Ezután 7 példány megy és a
H. F.-é külön a saját címére, mert így a ke-
zelés könnyebb, köszönet. Sz. S. Mezőtelegd.
Címe jó, hányszó számok elküldve, 1926. Xil.
31-ig fizetendő 100 L. Hegyesy-Gyergyószent-
miklós. Forduljon harisnyakötő-gép ügyében
ehhez a címhez: *Asztalos Béla műszerész*
Kolozsvár, Str. N. Iorga (volt Jókai u.) 2.
V. Á. Ds. Sorsjegyeinek a számát pontosan
közölve írjon a „Magyarország” napilap szer-
kesztőségének (Budapest, VII., Miksa utca) s
leveléhez a válasz portóra mellékeljen 20 L-t.
Mi Innen a legjobb akarattal sem válaszolhat-
unk. Cs. B. Oravicabánya. A 206 L az árvíz-
károsultak részére még febr. 1-én beérkezett
és rendeltetési helyére juttattuk. B. A. Gyer-
gyócsomafalva. 1926. Xil. 31-ig rendben. Th.
J. Teemesvár. Naptár elküldve, a 134 L több-
let befizetve kívánt helyen. L. J. Mind a tíz
versét figyelmesen elolvastuk, de egy-egy job-
ban sikerült soron kívül nem találtunk bennük
figyelemre méltó érdemet. Csodálkozunk, hogy

ön olyan fáradhatatlan a versek költésében. A
Bűnök országában, című vers nem üti meg
a közlés mértékét.

**A „Magyar Nép“-et olvasni
és terjeszteni magyar
kötelesség!**

Tanácsadó.

(Azok az olvasóink, akik valamely fontos
ügyről ebben a rovatban dhajtanak felvilágo-
sítást kapni, tudakozódó-költség fejében leve-
lühöz mellékeljenek 10 Leut. Levelüket ugyan-
is bélyeges válaszborítékkal ellátva mindig
megküldjük egy megfelelő szakértő munkatár-
sunknak, s erre a kettős postaköltségre szük-
séges a 10 Leu.)

G. B. Gyergyószentmiklós. Minden olyan
okmány, elismervény, amely valamely érték
letételéről szól, bíról uton megsemmisítendő.
A megsemmisítési eljárás befejezéséről szóló
végzés felmutatása ellenében kiállító jogosítva
van új elismervényt adni, illetve a letett érte-
ket kiszolgáltatni. Olyan esetben mikor az el-
vesztett okmány tulajdonosa a kiállító jogosítva
szorosabb ismeretségben van, meg szokott
elégedni egyszerű elismervénnyel is, ha az
olyan tartalmu, amelyből világosan kitétszik
az, hogy az aláíró az esetleges jogutódok mln-
den származható követeléséről lemond. Az ön
esetében azonban — tekintve, hogy nagy nye-
reményre játszó nyeremény kötvényről van
szó — nem tartjuk valószínűnek, hogy az in-
tézet, ahonnan a nyereménykötvényt vásárolta,
azt egyszerű elismervényre kladja. E tekintetben
forduljon az illető intézethez. Ami a kihuzott
nyereménykötvényre eső nyeremény felvételét
illeti, megnyugtattuk, hogy a pénzüntézetek
minden kifizetést a legnagyobb körültekintés-
sel teljesítetnek, s csak arra jogosultnak fizetnek.

K. R. Nagykároly. A gyermekláncútnak
vagyis pongyolapitypangnak egy a levelét,
valamint a gyökérét is lehet értékesíteni, de
külön-külön. A leveleket külön kell a padlá-
son megszáritani, míg a gyökérét kiasás után
meg kell mosni és ugy kell megszáritani. Mind
a két árut átveszi az *Amphora R. T. Brassó-
ban* és mind a kettőből tetemes mennyiséget
vesz át. A gyökér keresett cikk a külföldre
szállító kereskedők előtt is.

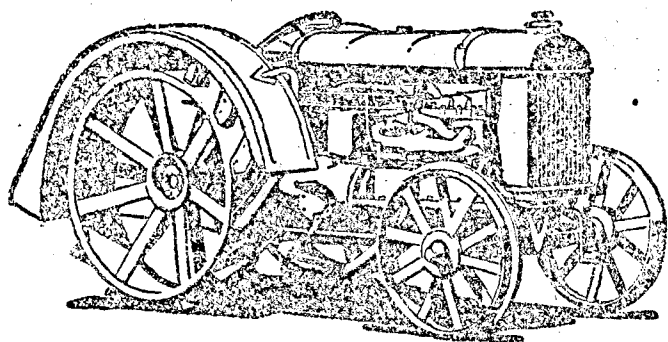
Apróhirdetések.

Magyar Erdélyi 3 éves tenyész-bikák kap-
hatók Szász József lándori gazdaságában.
Vasuti állomás, Ludosul de Mures—Maros-
ludas.

falura varni tudó, lehetőleg középkoru
szobaleány kerestetlk. Gróf Beldi Kálmáné
Bald, p. u. Sármás, Jud, Cluj—Kolozmegye.

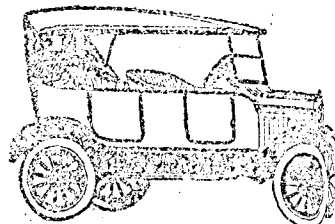
Eladó egy 6-os Hofferr—Schrantz göcsseplő
garnitúra, kitűnő karban van, 4-es gőzgar-
turával is elcsereleiné, Máthé Lajos Hrcuq-
Árkoo Háromszék megye.

Cípészek szaklapja megrendelhető Babos
Károlynál, Cluj—Kolozvár, Str. Pató 87. szón.

Agroffera S. A. ezelőtt Schieb gépgyár

Tg.-Mures—
Marosvásárhely
Str. Călărășilor 7.

Ford személykocsik, traktorok, cséplő garniturák, legolcsóbb áron, kedvező részletfizetés mellett, azonnal raktárról szállíthatók. — Benzin, olaj és műszaki anyagok nagy raktára.

BOGNÁR

ÉS

SZÁNTÓ

Erdélyi Kereskedelmi Rt.
Cluj—Kolozsvár.

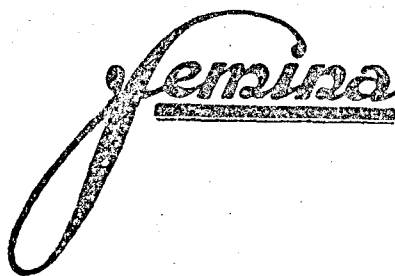
A ministerul Sanitati Publice, București által 14226/1923. sz. alatt autorizált gőzüzemű likörgyár; bor és sör nagykereskedés, szesz szabadraktár.

MEGJELENT A MOCIANU-FÉLE ORSZÁGOS VASUT NYÁRI MENETREND

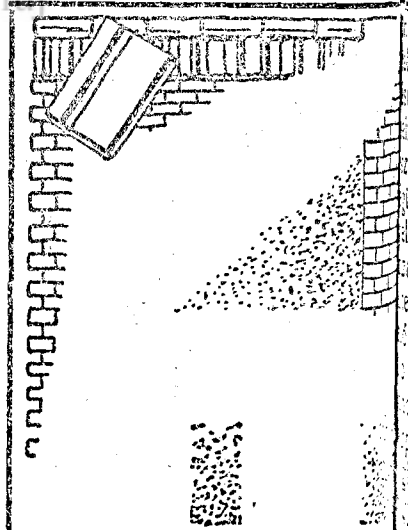
Ára csak 40.— Lei!

Csinos kiállítású, 100 oldalas könyv térképpel, román—magyar és magyar—román állomási névsorral! Praktikus összeállítás! Megbízható adatok! Összes vonatok és autóbusz-járatok! Utazó kereskedők részére egyedüli, tökéletes és részletes menetrend, mely a vonatok csatlakozásait is kimutatja! Kiadóhivatal: Cluj, Str. Radu Rápható az összes könyvkeresék.-ben és újságárus helyeken

Legelőkelőbb kalapszalonn a

Cluj—Kolozsvár, Piața Unirii (Főtér.)

ARANYOSGYÉREK AGYAGIPAR R.

Ajánlja elsőrangú, földgázzal égetett nyolt és hódifarku TETŐCSERÉPKÉPEKÉNT és németmértű FALI- ÉS TÉGLAJÁT valamint elsőrendű, kézműves méretheben készült ALAPCSŐVEKÉNT és írta Turda-Torda. Telefon

A szerkesztőcért felelő GYALLAY DOMOKOS
A kiadósért felelő PETRES KÁLMÁN
Kiadóhivatali igazgató

ELLENZÉK

az erdélyi magyarság legrégebb, legélénkebb, legelterjedtebb napilapja. — Ennélfogva mint hirdetési organum is nélkülözhetetlen.

ELLENZÉK

szerkesztősége: kiadóhivatala:
Str. I. Bratianu Str. Iuliu Maniu
Király-utca 22. Szentegyház-u. 1.

CLUJ — KOLOZSVAR,

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság.

Cluj—Kolozsvár, Piața Unirii (volt Mátyás Király-tér) 7.

Alaptőkéje: 25,000,000

Tartalékok: cca 24,200,000

Fiókjai: Désen, Nicszózentmártonban, Gyulafehérváron és Marosvásárhelyen. Afiktált intézetel: Alsófehérvármegyeli Széchenyi Bank és Takarékpénztár R.-T. Szegnyed-Torda-Aranyos Vármegyeli Takarékpénztár R.-t. Torda. Udvarhelymegyei Takarékpénztár R.-t. Székelyudvarhely.

Árnyaktól a vasuti állomás mellett. — Esetleg elfogad, váltókat lezárta, átutalásokat teljesít. — Mindenféle bankszerződészetet előnyösen végez. — Sefa depozit! Engedélyezett devizahely!